

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 1ης Απριλίου 2004

κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με σύσταση απόφασης του Συμβουλίου, υποβληθείσα από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σχετικά με τη θέση που πρέπει να λάβει η Κοινότητα όσον αφορά συμφωνία περί των νομισματικών σχέσεων με το Πριγκιπάτο της Ανδόρας [SEC(2004) 204 τελικό]

(CON/2004/12)

(2004/C 88/09)

1. Στις 27 Φεβρουαρίου 2004 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διατυπώσει τη γνώμη της αναφορικά με σύσταση απόφασης του Συμβουλίου, υποβληθείσα από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σχετικά με τη θέση που πρέπει να λάβει η Κοινότητα όσον αφορά συμφωνία περί των νομισματικών σχέσεων με το Πριγκιπάτο της Ανδόρας [SEC(2004) 204 τελικό] (εφεξής «σύσταση»).
2. Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ να διατυπώνει τη γνώμη της βασίζεται στο άρθρο 111 παράγραφος 3 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5, πρώτη περίοδος, του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
3. Η σύσταση προτείνει σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου (εφεξής «σχέδιο απόφασης») που προσδιορίζει τη θέση της Κοινότητας στη διαπραγμάτευση νομισματικής συμφωνίας (εφεξής «συμφωνία») μεταξύ της Κοινότητας και του Πριγκιπάτου της Ανδόρας (εφεξής «Ανδόρα») όσον αφορά τα ακόλουθα:
- α) τη χρήση του ευρώ ως επίσημου νομίσματος της Ανδόρας· και
- β) την απαγόρευση έκδοσης τραπεζογραμμάτων, κερμάτων ή νομισματικών υποκατάστατων από την Ανδόρα χωρίς τη συμφωνία της Κοινότητας σχετικά με τις προϋποθέσεις μιας τέτοιας έκδοσης· και
- γ) την υποχρέωση της Ανδόρας να συμμορφώνεται με τους κοινοτικούς κανόνες όσον αφορά τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ, περιλαμβανομένης της συνεργασίας με την Κοινότητα, όσον αφορά την προστασία των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων ευρώ από την απάτη και την παραχάραξη, και της θέσπισης κανόνων εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα αυτόν· και
- δ) τη λήψη όλων των κατάλληλων μέτρων από την Ανδόρα προκειμένου να διασφαλιστεί η εφαρμογή στην Ανδόρα όλης της συναφούς κοινοτικής νομοθεσίας του τραπεζικού και χρηματοπιστωτικού τομέα, ιδίως της νομοθεσίας που αφορά τη δραστηριότητα και την εποπτεία των υπόψη ιδρυμάτων, καθώς και η εφαρμογή όλης της συναφούς κοινοτικής νομοθεσίας περί πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, πρόληψης της απάτης και παραχάραξης μέσω πληρωμής πλην των μετρητών και περί υποχρεώσεων υποβολής στατιστικών στοιχείων· και
- ε) την εξέταση της δυνατότητας να χορηγείται στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που βρίσκονται στην Ανδόρα πρόσβαση στα συστήματα πληρωμών και διακανονισμού εντός της ζώνης ευρώ, υπό κατάλληλες προϋποθέσεις που προσδιορίζονται σε συμφωνία με την ΕΚΤ και περιλαμβάνονται στη συμφωνία.
- Ωστόσο, δεν υπάρχει πρόθεση να προβλεφθεί στη συμφωνία η δυνατότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που βρίσκονται στην Ανδόρα να έχουν πρόσβαση στις πράξεις νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.
4. Η ΕΚΤ αναγνωρίζει ότι η έναρξη διαπραγματεύσεων για τη σύναψη νομισματικής συμφωνίας με την Ανδόρα θα ήταν προς το συμφέρον της Κοινότητας. Κατά τον προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής μιας τέτοιας συμφωνίας, χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής οι ιστορικοί δεσμοί μεταξύ της Ανδόρας, της Ισπανίας και της Γαλλίας. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι μία συμφωνία μεταξύ της Κοινότητας και της Ανδόρας θα διασαφηνίσει το νομικό καθεστώς του ευρώ στην Ανδόρα. Πριν την εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος, στην Ανδόρα χρησιμοποιούνταν το γαλλικό φράγκο και η ισπανική πεσέτα. Στις 11 Οκτωβρίου 2000, η Ανδόρα υιοθέτησε μονομερώς το Νόμο σχετικά με μέτρα που διασφαλίζουν τη μετάβαση στο ευρώ στο Πριγκιπάτο της Ανδόρας⁽¹⁾, στον οποίο προσαρτώνται ορισμένοι κανονισμοί του Συμβουλίου σχετικά με την εισαγωγή του ευρώ⁽²⁾. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι μία τρίτη χώρα μόνο κατόπιν συμφωνίας με την Κοινότητα θα πρέπει να εισαγάγει το ευρώ.

(¹) Llei reguladora de les mesures per garantir la transició cap a l'euro al Principat d'Andorra, Butlletí Oficial, 8 Νοεμβρίου 2000.

(²) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1103/97 του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 1997 σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν την εισαγωγή του ευρώ [ΕΕ L 162 της 19.6.1997, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2595/2000 (ΕΕ L 300 της 29.11.2000, σ. 1)], κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 974/98 του Συμβουλίου της 3ης Μαΐου 1998 για την εισαγωγή του ευρώ [ΕΕ L 139 της 11.5.1998, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2596/2000 (ΕΕ L 300 της 29.11.2000, σ. 2)] και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2866/98 του Συμβουλίου της 31ης Δεκεμβρίου 1998 σχετικά με τις τιμές μετατροπής του ευρώ και των νομισμάτων των κρατών μελών που υιοθετούν το ευρώ [ΕΕ L 359 της 31.12.1998, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1478/2000 (ΕΕ L 167 της 7.7.2000, σ. 1)].

5. Η ΕΚΤ σημειώνει ότι το άρθρο 3 του σχεδίου απόφασης αποτελεί τη νομική βάση προκειμένου να επιτραπεί στην Ανδόρα να χρησιμοποιεί το ευρώ ως επίσημο νόμισμα και να υπαγάγει τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ στο καθεστώς του νόμιμου μέσου πληρωμής. Λογική συνέπεια αυτού είναι ότι η Ανδόρα θα πρέπει να αναλάβει τη δέσμευση να συμμορφώνεται με τους κοινοτικούς κανόνες όσον αφορά τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του σχεδίου απόφασης.
6. Η ΕΚΤ συμφωνεί με την πρόταση να επιβληθεί στην Ανδόρα η υποχρέωση στενής συνεργασίας με την Κοινότητα για την καταπολέμηση της παραχάραξης και της απάτης όσον αφορά τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 του σχεδίου απόφασης. Όσον αφορά την επιβολή της υποχρέωσης στην Ανδόρα να θεσπίσει κανόνες εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα αυτόν, η εν λόγω υποχρέωση δεν θα πρέπει να περιορίζεται στην κοινοτική νομοθεσία που θεσπίζεται στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα, αλλά θα πρέπει να καλύπτει και νομικές πράξεις που θεσπίζονται στο πλαίσιο του τρίτου πυλώνα, όπως η απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 2000 για ενίσχυση της προστασίας από την παραχάραξη εν όψει της εισαγωγής του ευρώ με την επιβολή ποινών και άλλων κυρώσεων⁽¹⁾.
7. Η ΕΚΤ επιδοκιμάζει το άρθρο 6 παράγραφος 1 του σχεδίου απόφασης, στόχος του οποίου είναι να εφαρμόζεται και στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που βρίσκονται στην Ανδόρα το νομικό πλαίσιο που ισχύει στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που βρίσκονται στην Κοινότητα, ώστε να προστατεύεται το ενιαίο νόμισμα, αλλά και να εξασφαλίζεται ισότιμη μεταχείριση. Λαμβανομένης υπόψη της σπουδαιότητας της νομοθεσίας που αφορά την πρόληψη του συστημικού κινδύνου στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα συμψηφισμού και διακανονισμού τίτλων, η ΕΚΤ προτείνει να γίνει ρητή αναφορά του εν λόγω τομέα στον κατάλογο της εφαρμοστέας στην Ανδόρα συναφούς κοινοτικής νομοθεσίας.
8. Η ΕΚΤ επιδοκιμάζει εξίσου και το γεγονός ότι δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 1 του σχεδίου απόφασης, η Ανδόρα θα αναλάβει τη δέσμευση να λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την εφαρμογή όλης της συναφούς κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με τις υποχρεώσεις υποβολής στατιστικών στοιχείων. Το στατιστικό πλαίσιο της ΕΚΤ είναι αρκετά ευέλικτο και μπορεί επομένως να εφαρμοστεί από τρίτες χώρες, οι στατιστικές δε πληροφορίες που παρέχονται από τις χώρες αυτές μπορεί να αποβούν χρήσιμες για την εκτέλεση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ.
9. Το άρθρο 6 παράγραφος 2 του σχεδίου απόφασης προβλέπει ότι βάσει της συμφωνίας μπορεί να χορηγηθεί στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που βρίσκονται στην Ανδόρα πρόσβαση στα συστήματα πληρωμών και διακανονισμού εντός της ζώνης του ευρώ, υπό την προϋπόθεση της συναίνεσης της ΕΚΤ. Κατά τη γνώμη της ΕΚΤ, κάτι τέτοιο θα ήταν δυνατό μόνον υπό την προϋπόθεση της σημαντικής ανάπτυξης του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ανδόρας. Οι κατάλληλες προϋποθέσεις για τη χορήγηση της πρόσβασης αυτής θα πρέπει να καθοριστούν στην ίδια τη συμφωνία.
10. Η ΕΚΤ επιδοκιμάζει το γεγονός ότι οι διαπραγματεύσεις θα διεξαχθούν από την Επιτροπή εξ ονόματος της Κοινότητας με την πλήρη συμμετοχή της Ισπανίας και της Γαλλίας, καθώς και με τη συμμετοχή της ΕΚΤ σε όλες τις πτυχές των διαπραγματεύσεων που εμπίπτουν στον τομέα της ευθύνης της.
11. Τέλος, η ΕΚΤ θα ήθελε να τονίσει ότι η έναρξη διαπραγματεύσεων για νομισματική συμφωνία με την Ανδόρα δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ως προηγούμενο για την έναρξη διαπραγματεύσεων, στο μέλλον, για νομισματικές συμφωνίες μεταξύ της Κοινότητας και τρίτων χωρών. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΚΤ σημειώνει ότι η απουσία μέχρι σήμερα επίσημων νομισματικών διακανονισμών μεταξύ της Ανδόρας και κάποιου κράτους μέλους δικαιολογείται από το γεγονός ότι η Ανδόρα έως το 1993 δεν αποτελούσε κυρίαρχο κράτος, σε αντίθεση με τη Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου, το Κράτος της Πόλεως του Βατικανού και το Πριγκιπάτο του Μονακό. Αυτό θα μπορούσε να εξηγήσει και το ότι η Ανδόρα δεν περιλήφθηκε στη Δήλωση αριθ. 6 σχετικά με τις νομισματικές σχέσεις με τη Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου, το Κράτος του Βατικανού και το Πριγκιπάτο του Μονακό⁽²⁾.

Φρανκφούρτη, 1η Απριλίου 2004.

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ

Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ ΕΕ L 140 της 14.6.2000, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 191 της 29.7.1992, σ. 99.